

тель, поради пръвземањето на Цариградъ, на Византійското, Трапезундското и други десетъ малки царовища съ повече отъ двѣстѣ градове. Европейцитъ са най-много и често говорили за него. Гръцитъ сж го описвали съ най-чърны краски поради жестокоститъ му. Историческата истина изиска да са исповѣда обаче че ако и да обичаше книжевноста, наукитъ и гы покровителствуваше, той бѣше насилникъ, жаденъ за кръвь и за завоеванія. Но той не е само проливалъ кръвь и правилъ опустошенія и грабежи, той е искалъ сжщо тѣй да построява, да основава и да царува. Той узакони, щомъ като са пръвземе единъ градъ да са прѣселватъ малко или много отъ жителитъ му въ столицата—Цариградъ. Изгради твърдинитъ Дарданелскы (Чанакъ-Кале) въ устьето на Калиполь. Преобърнх на джамин осемъ отъ най-голъмытъ чърковы и направи други четири новы, между които и Султанъ Мухамедъ Джамси съ толкозь общественни зданія до нея. Освѣнх туй, той основа множество училища, *имарети*, бани, два палата, *старый* и *новый сарай* на мѣстото на Стара Византїя. Художници отъ всичкы страны быдохъ доведени за да обкычжтъ тѣзь построенія; тѣ быдохъ щедро надарены. Въ неговото врѣме наукитъ са намѣрихъ въ златны години за Турцїя. Самъ Мухамедъ са занимаваше съ поезїята и награждаваше богато и народнытъ и другоземнытъ поеты.

Прѣди тозь Султанъ Турцитъ, както въ много други работы, бѣхъ невѣщы и въ мореплаванњето, и свкашъ че страняхъ отъ морето. Като облада Цариградъ, Султанъ Мухамедъ обърнх вниманњето си и неуморимыя си генїй и върхъ морето. Той са услови съ Генувезитъ въ Галата и доби отъ тѣхъ добры кърмачы и корабници; направи доста добра флота. Неговытъ наслѣдници го послѣдвахъ, и оцѣняюще прѣдпрїятїята му, тѣ ревностно радяхъ за да уголъмїжтъ и усъвършенствувать морската си сила, държахъ постоянны и готовы за бой флоты, и са боряхъ съ успѣхъ срѣщу тогавашнытъ морскы силы на Европа.

Тукъ трѣба да споменемъ нѣщо за наредбытъ и за за-